

הלכות יום טוב תק

תק הנצרך לבשר ביום טוב היאך יתנהג וסדר מליחתו וכו כ"ב סעיפים:

א דברים רבים אסרו ביו"ט משום גזרת מקח וממכר^א כיצד חבורה שרוצין ליקח בהמה שלימה מהטבח אין פוסקין לו דמים עליה^ב אלא הטבח מכא שתי בהמות שוות ואומר להם ראו שזו כזו והן לוקחין אחת מהן ושוחטים ומחלקים ביניהם^ג בלא המלת גורלו כמ"ש בס' שב"ב^ד ע"ש ולאחר יו"ט יודעים כמה דמי השניה^ה וכל אחד ואחד נותן דמי חלקיו ולא יאמרו הלוקחין לטבח מה שאתה נוטל למחר בעד זו או נותן לך בעד זו שגשחוט היום מפני שזהו סכום מקח^ו שאסור להוכיר ביו"ט:

ב ולא יאמר אדם להלוקחין הריני שותף עמכם בסלע^ז דהיינו שאמול עמכם חלק בשר ששוה סלע מפני שאסור להוכיר סכום דמים^ח ביו"ט אלא אומר להם הריני שותף עמכם לשלש הבשר או לרביע^ט דאו אינו ניכר ונראה כמקח וממכר אלא כשותפות^י:

ג אבל אסור לומר להנכרי הריני שותף עמך לשלש או לרביע^{יא} שהדבר ידוע שאין הנלות להשתתף עם הנכרי וניכר שהוא מקח וממכר^{יב} אף שאינו מוכיר סכום דמים.

במה דברים אמורים בדבר שאין שיעור מקחו ידוע כגון בשר שאין כל הבהמות שוות אבל דבר ששיעור מקחו ידוע כגון ביצים ואגוזים מותר ליקח עם הנכרי אם אינו מוכיר לו סכום דמים כמו שיתבאר בס' תקי"ז^{יג} ואפילו אם מוכיר לו סכום דמים יש מתירין כמ"ש בס' שב"ג^{יד} עיין שם המעם.

ויש אומרים^{טו} דאפילו דבר שאין שיעור מקחו ידוע מותר ליקח אפילו מן הנכרי אם אין מוכיר לו סכום דמים ומוב להחמיר כסברא הראשונה:

ד אין לוקחין בשר מהטבח כפיסוק דמים שיאמר לו תן לי בסלע או בשתיים^{טז} וכן לא יאמר לו הריני שותף עמך בסלע כדי שיהא נראה כשותפות ולא כמקח וממכר דמכל מקום כיון שמוכיר לו סכום דמים ניכר שהוא מקח וממכר אלא הטבח מחלק להם שלישיות או רביעיות^{יז} או כפי דרך החלקים שדרך לחלק בעיר בלא הוכרת סכום דמים^{יח} ומכא שתי בהמות שוות ואומר להם ראו שזו כזו ולמחר שמין הנשארת וכפי ששוה כך יפרעו לוי^{יט} כמ"ש למעלה^כ:

ה אסור לשקול ביו"ט^כ שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול^{כא} ואפילו לשקול בשר

יא בריתא שם. רמב"ם שם.
יב המותרת ביו"ט (ראה פ"ח ס"א).
יג אור ידוע ח"ב ס' שנו. הנהגת אשירי פ"ג ס' מ. רמ"א ס"א.
יד ח"א סק"ג.
טו ח"א ושלח יביר שם דמים) ופ"ו (שאמור כשאין מקחו ידוע).
טז ח"א (שם דמים).
יז פ"ח ס"א. ח"א סוף סק"ג (שטמטפק).
יח חזוניה כח. מע"ב. מור וש"ע ס"א.
יט בריתא כג. מע"ב. לפיכך המור וש"ע שם (דלא מיירי בחבורה).
כ נמרא כג. רע"א. טור וש"ע שם.
כא מור וש"ע שם. ב"י מה"ה אין (שגם משנה וברייתא זו מיירי בבניא שתי בהמות).
כב סק"ף א.
כג חזוניה כח. רע"א ורש"י שם. מור וש"ע ס"ב.
כד רש"י שם. לגוש ס"ב.

א רמב"ם פ"ד ה"ט.
ב משנה כג. ב (אין ננוין). רב יהודה אמר שמואל שם (אין פוסקין דמים). פירוש המשניות לרמב"ם (דמירי בחבורה).
ג נמרא שם. מור וש"ע ס"א.
ד אור ידוע ח"ב ס' שנו. הנהגת אשירי פ"ג ס' מ. שכלי חלקים ס' רה. מ"א סק"א.
ה סמ"ן זה בשעת"ה לא הגיע לדינו, וראה וש"ע שם ס"ו ופ"א סק"ו.
ו רש"י שם ד"ה מבניא. מור וש"ע שם.
ז רמב"ם שם (דמירי בחבורה).
ח ח"א סק"ב בשם שכלי חלקים. אליה רבה ס"ק ה.
ט נמרא (ברייתא) שם. רמב"ם שם (דמירי בחבורה הנ"ל). ב"ה ד"ה ומ"ש ושלח (הב').
י נמרא ורש"י שם ד"ה הריני (דאין פוסקים דמים). וראה לעיל ס' שו מ"ה ס"ו. ס' שגב ס"א (החילוק בין שם דמים למכום דמים). לקמן ס"י (שגם שם דמים אסור להוכיר). ס' תקף ס"א.

הלכות יום טוב תק

נג

בביתו לידע כמה יבשל אסור¹⁰ ואפילו אינו מדקדק במשקלו רק פוחת מעט או מוסף מעט אסור¹¹ וכן אסור ליקח ביד אחת המשקל וביד השניה בשר לשער משקלו¹² וכן אסור לשקול מנה בנגד מנה¹³ שיודע כבר משקלה¹⁴:

ז ומותר לשקול בידו שלוקח החתיכה בידו ומשער כמה משקלה¹⁵ ומבח אומן¹⁶ שיודע לבוין לשער בצמצום¹⁷ אסור לו לשקול החיבת בשר ביד¹⁸ כדי למכרה אבל אם אינו רוצה למכרה רק שהוא שוקלה לידע כמה יבשל מותר לשקלה ביד אפילו הוא טבח אומן¹⁹:

ז ומבח אומן שהוא יודע לבוין בדרך החיבתו לחתך ליטרא או חצי ליטרא חותך כדרכו ואינו הושש²⁰ אפילו חותך כדי למכור כיון שאינו שוקל ביד:

ח כלי שיש בו שנתות ונותן בו מעט מים ומניח הבשר במים וכשהמים מגיעים עד השנתות יודע כמה ליטרות יש בבשר אסור לעשות כן ביו²¹ אפילו פוחת מעט או הוסיף מעט מפני שניכר הדבר שמכוין למדה²²:

ט אסור להניח בשר בכף מאונים ואפילו אינו רוצה לשקלו רק שהוא מניחו שם כדי לשמרו מן העכברים אם הכף מאונים הוא תלוי במקום שרגילין לשקול שם אסור²³ מפני שנראה כרוצה לשקול²⁴:

י אע"פ שאסור להזכיר שם דמים ביו²⁵ מכל מקום שם משקל מותר להזכיר דהיינו שיאמר לו תן לי ליטרא בשר דאינו מכוין למשקל אלא לומר לו כמה הוא צריך²⁶ כמו שנתבאר גבי שם מנין בס"י שב"ג²⁷ עיין שם:

יא אין נוקבין נקב בבשר בסכין²⁸ כדי להלותו בו²⁹ בדרך שהוא עושה כחול בשמוכר בשר עושה בו בית יד ונותנו ללוקח להוליכו לביתו לפי שביו³⁰ צריך לשנות לעשות היצר שאין מקח ומוכר מותר בו³¹ ולפיכך אין נוקבו בסכין אלא באצבעו³² כדי לשנות³³ ואם רוצה לעשות בו סימן³⁴ שלא יחליפנו אדם³⁵ מותר לנוקבו אפילו בסכין:

יב מולגין את הראש ואת הרגלים ברותחין כדי להסיר השיער ומהבהבין אותן באור³⁶ ומומנין אותן ברמץ³⁷ שכל אלו הן מלאכות שלצורך אכילה אבל אין מופלין אותן בסדר ולא בהרסות ולא באדמה³⁸ מפני שנראה כמעבד³⁹ ואין גוזזין אותן במספרים⁴⁰ מפני שנראה כעושה לצורך השיער⁴¹:

מ	כרלעל ס"ד (בלוקח בשר). לקנח ס"ה תקיז ס"א.	כה	טור וש"ע ס"ב.
מא	ח"א סק"ג.	כו	ח"א סק"ד.
מב	סק"ג ג.	כז	ביח ד"ה ומ"ש ונותר. ח"א סוף סק"ד.
מג	גמרא כת, א. מור וש"ע ס"ג.	כח	גמרא כת, א (דלא קי"ל כרבי חייא ורבי שמעון ברבי). ר"ף (סג א). רא"ש פ"ג ס"ב. פ. טור וש"ע שם.
מד	מור וש"ע שם.	כט	רש"י שם ר"ה הו"א. ל טור וש"ע שם.
מה	רש"י ד"ה ובודא. ב"י ד"ה אק. לבוש ס"ג. מ"א סק"ג ורא"ה לעיל ס"ה תע"ג ס"א. שאין אימור לנקב אצבעו לתלות.	ל	טור וש"ע שם.
מו	נגמרא שם. מור וש"ע שם.	לא	גמרא שם. מור וש"ע שם.
מז	רש"י שם.	לב	רא"ש פ"ג ס"ב. מ. ר"ן (מג א) ד"ה גמרא מאי בשם אדריס. מ"א סק"ה.
מח	נגמרא שם. מור וש"ע שם.	לג	מור וש"ע שם.
מט	רש"י שם ד"ה סע"ג.	לד	ח"א שם.
נ	גמרא (בריתא) לז, א. מור וש"ע ס"ה. אבל לא את כל התבונה. סרלעל ס"ה תע"ג ס"ב.	לה	השב"א מנכרות הקדש שער ב ס"ה ובחידושי כת, א ד"ה ואמרי. רובא במל"ט פ"ד ה"פ. שו"ע סוף ס"ב.
נא	ח"א סק"ג.	לו	גמרא כת, א (בגריסת הפוסקים, שלא נאמר כאן מנח אומן). ורש"י ד"ה בגוים. מור ומ"א סק"ה.
נב	בריתא שם. מור וש"ע שם.	לז	מ"א שם.
נג	רש"י שם ד"ה אק. מור וש"ע שם.	לח	גמרא שם. מור וש"ע ס"ב.
נד	בריתא שם. מור וש"ע שם.	לט	רש"י שם ר"ה והוא. לבוש ס"ב.
נה	רש"י שם ד"ה ואן. מור וש"ע שם.		

הלכות יום טוב תק

יג מותר למלוח הבשר ביו"ט¹¹ כדי להוציא את דמו¹² אע"פ שהיה אפשר למלוח מערב יו"ט¹³ משום דאם היה מולחו מערב יו"ט היה צריך להשהותו במלח עד למחר¹⁴ דאם לא כן היה מתקלקל ודבר דיוע הוא כשהבשר שוחא במלח הוא מפני מעמו לפיכך מותר למלוח ביו"ט הבשר שרוצה לאכול בו ביום¹⁵.

ואפילו הבשר שאינו רוצה לאכול ביו"ט¹⁶ (א) אם הושש שמא יסריח¹⁷ מותר למלוחו ביחד עם הבשר שרוצה לאכול¹⁸ כיון שמורה אחד הוא מורה לכל הבשר¹⁹ ואינו מוסף מרחא יתירה בשביל מליחת הבשר שאינו רוצה לאכול ביו"ט שהרי מולח הכל ביחד ואע"פ שהוא מוסף קצת מרחא שהרי צריך להפך כל התיבה והתיבה בפני עצמה כדי למולחם בצד השני²⁰ מ"מ כיון שאיסור מליחת בשר בשבת ויו"ט אינו אלא מדברי סופרים דמן התורה אין עיבוד באוכלין כמ"ש בס"י שב"א²¹ לפיכך הקילו בו²²:

קונטרס אחרון

(א) אם הושש כו'. כן²³ משמעות הפוסקים. עיין מג"א ס"ק י"א²⁴, וכן משמע בהדיא בב"י²⁵ בשם הרשב"א²⁶ ומגיד משנה²⁷. עיין שם שכתב דרב אדא בר אבהה חולק על שמואל²⁸, ורב אדא לא התייר אלא משום הפסד כדמשמע מכל הפוסקים כרב אדא, וכמו שכתב הרשב"א משום הפסד כו', וכן כתב בהגהות אשר"י²⁹ משום פסידא כו' עיין שם, ופסקו כן האחרונים³⁰ (עיין מג"א ס"ק י"ב), ואם שמואל מתיר אף אם ידוע שאין הפסד אם כן לא פליגי אהרדי³¹, אלא על כרחי צריך לומר דאף שמואל לא שרי אלא משום חשש הפסד. והרעת מכרעת כן, דלמה נתיר שבות דמליחת³² וגם טרחה שלא לצורך יו"ט כמו שכתב הרא"ש³³ בדבר שאין בו הפסד אם לא יעשנו עד לאחר יו"ט.

והך פסידא אין צריך להיות פסידא ודאית אלא אפילו משום חשש הפסד התירו לו, דאם לא כן מאי איכא בין אחר אכילה לקודם אכילה³⁴, דבפסידא ודאית אף לאחרי אכילה שרי כדמוכח בגמרא גבי מוסכת³⁵, וכן כתב המג"א³⁶. ולפי זה צריך לומר דמה שכתב המג"א בסוף ס"ק י"ב³⁷ יסריח הבשר כו', היינו אפילו שיש חשש שמא יסריח³⁸, שהרי בהגהות אשר"י נלמד דין זה מדרב אדא³⁹. והא דנקט לינשא דמשממע לתרי אפי ולא פירש בהדיא שמא יסריח, היינו משום סיפא לאשמעינן רבובא דאפילו ודאי יסריח אפילו הכי אסור אם נשהטע מערב יו"ט⁴⁰:

<p>סא שמואל במדא יא, ב. פור ושועי שם. סב תרומת הרשן שם. מ"א שם. סג ודלקטן ס"י; שישאר בנש' זה (שלא יאכל ביו"ט) במלחו קיוב ל"ב שעות כו'. סד רש"י שם ר"ה בבת אחת. לנשח ס"ה. סה וא"כ אין כאן לתירי כאן נב' הדרכים ודלקטן ס"ה תקי מ"ד. סו סעף ב. סז ד"א"ש פ"א ס"י טו. כ"ה ר"ה מותר.</p>	<p>נד גמרא יא, ב. פור ושועי ס"ה. נז מ"א סק"א, ודלקטן ס"י. נח שמשמע זה אפי' המורכזי רמז רתנו, כשם רבנו אפרים, מ"מ נהנו לתירי. הלכות ומנהגי מור"ש ס"י נא. הובא במהרי"ל הל' יו"ט (נ"ן קמא). תרומת הרשן ס"י פ. ה"יא ס"ה. נט מ"א שם (שקדום מליחה יכול להשאר לילה בלי מלח, ולאחרי מליחת מתקלקל כשעומד בלי מלח). ס מור"ש ומהרי"ל ותרומת הרשן שם. מ"א שם. מ"ז ס"ק ג.</p>
---	--

ציונים לקונטרס אחרון

- א לכללות קו"א זה — ראה נימוקי יו"ט.
 - ב שהעתיק כן מתרומת הרשן ס"י פ (לענין הערמה, ומזמ מוכח שכן הוא גם לענין בבת אחת, כדלקמן).
 - ג ד"ה מותר.
 - ד עבודת"ק בית מועד שער ב ס"י ג.
 - ה פ"א ה"י.
 - ו יא, ב (ששמואל התייר רק בבת אחת ורב אדא בר אבהה התייר אף להערים).
 - ז פ"א ס"י טז (שהעתיק כן מאור ודוע ח"ב ס"י שלח).
 - ח כרב אדא שהתיר אף להערים.
 - ט שבלא פסידא התייר שמואל רק בבת אחת, ועם
- פסידא התייר רב אדא אף בהעומה.
 י כמבואר בפנים סוף סי"ג, וש"י.
 יא פ"א ס"י טז, ומובא בפנים ס"י.
 יב כמבואר בפנים ספי"ד (שאחרי אכילה לא התירו אלא כשודאי יסריח), וש"י.
 יג כה, א, וכלעיל ס"י תנח ס"י"א.
 יד סוף סק"א.
 טו לענין ניקור דלקטן ס"ט.
 טז וז"ה בפנים שם.
 יז שלמד דין הערמה בניקור מדין הערמה במליחה.
 יח וראה גם בפנים סוף ס"יט.

הלכות יום טוב תק

נה

יך ואפילו אם אינו מולח הכל ביחד אלא זה אחר זה מותר ע"י שיערים¹⁰⁰ על כל חתיכה לומר מזו אני חפץ לאכול היום ומולחה דהיינו לאחר שמלח חתיכה אחת לאכלה ביו"ט אומר הביתה עריבה עלי ביותר לאכלה היום ומולחה ג"כ¹⁰¹ וכן יעשה בכל חתיכה וחתיכה שימלח ואע"פ שהיה אפשר לו למלוח מערב יו"ט¹⁰² ולמה התירו לו דבר זה¹⁰³ כדי שלא ימנע מלשחוט מחמת שיחוש להפנת מעטם הבשר הנמלח מערב יו"ט וירבה בשמחת יו"ט¹⁰⁴;

מן כמה דברים אמורים קודם אכילת סעודת שחרית אבל לאחר סעודת שחרית אסור למלוח בשר¹⁰⁵ כדי שלא יסריח ואפילו רוצה לבשל ולאכול חתיכה ממנו ומולח זו החתיכה עם שאר החתיכות ביחד אע"פ אסור למלוח שאר החתיכות¹⁰⁶ דכיון שאינו צריך לאכול זו החתיכה ואינו אוכלה אלא כדי להתיר לו מליחת שאר החתיכות הרי זו הערמה: **מן** כמה דברים אמורים כשאינו מולח אלא משום חשש שמא יסריח אבל אם ידוע לו שבדאי יסריח מותר למלוח אפילו אחר אכילה משום הפסד ממנו¹⁰⁷ ואפילו זה אחר זה ע"י שיערים על כל חתיכה לומר מזו אוכל היום ואוכל כזית¹⁰⁸ מאחת מהן ולא התירו דבר זה למלוח אחר אכילה אלא כששחט ביו"ט¹⁰⁹ כדי שלא ימנע מלשחוט אבל אם שחטה מערב יו"ט כיון שהיה אפשר למלוח קודם יו"ט אסור למלוח בשר שאינו צריך לו ביו"ט אלא אם כן מלחו קודם אכילה ועל דרך שנתבאר¹¹⁰:

יך ואפילו קודם סעודת שחרית אינו רשאי למלוח הבשר שאינו רוצה לאכול ביו"ט אלא מליחה שהיא כדי להוציא את הדרם¹¹¹ אבל לאחר שנמלח הבשר מליחה זו אסור לו לחזור ולמלוח פעם שנית כדי שלא יסריח אפילו אם מלחו ביחד עם הבשר שרוצה לאכול ביו"ט דכיון שהבשר שרוצה לאכול היום אין צריך למליחה זו השניה שהרי יבשלנו מיד וא"כ אינו מורת אלא בשביל הבשר שאינו רוצה לאכול ביו"ט אלא כיצד יעשה שלא יסריח אחר שמלחו להוציא את דמו לא ידחגו מיד אלא ישהנו במלחו עד קרוב ל"ב שעות כמ"ש ביו"ט ס' ע"י¹¹² ואח"כ ידחגו ובליל יו"ט שני יוכל לחזור ולמלוח ע"י שיערים על כל חתיכה לומר מזו אוכל למחר אבל ביום טוב שני בשחרית אסור למלוח על ידי הערמה זו שהרי הבשר שרוצה לאכול יבשלנו מיד ואין צורך מליחה¹¹³:

יך מותר לנקר בהמה ביו"ט¹¹⁴ אע"פ שנשחטה מערב יו"ט¹¹⁵ והיה אפשר לנקרה קודם יו"ט לפי שהניקור אין בו מלאכה נמורה¹¹⁶ אע"פ שהוא בורר ומפריד אוכל מאוכל¹¹⁷

עד ח"א סק"י, בפירוש דברי הרמ"א ס"ה.
עה ח"א סק"א, רואה ק"א סק"א.
עז ראה מ"א סוף סק"י בשם ב"ח סוף הפ"י.
עח כדלעיל סי' תצח ס"א ושני. רואה מ"ט וציונים.
עט מ"א סוף סק"א.
פ סוף ד.
פא ח"א סק"א, ובדלעיל ס"ג.
פב סוף ה, וראה פסקי אדמו"ר חוקן ע' 62.
פג מ"א שם (במסובר).
פד מרדכי רמז תרסב, שו"ע ס"ג.
פה ראב"ן ביעה (קטא, א), ראב"ה סי' תשל, הנהגת מיטענות מ"א אות ב, שו"ע שם.
פו מרדכי שם (ברית לא שיבא כאן) מ"א סק"ב.
פז הנהגת מיטענות שם, מ"א שם (בראב"ן וראב"ה שם: פמלת מתוך אוכל, והתירו מפני שם אחר).

סח רב ארי בר אבהו במדא יא, ב. השב"א בעמדת הקדש שעקר ב ס"ג ג. הובא במ"ט פ"א ה"י, רבנו ירוחם ל"ד ח"ב (לא, ג), ב"י ד"ה דע, לבוש ס"ה, ט"ז סק"ב (אף ביעת הרע"ב' (דומר)).
סט רש"י שם ד"ה מערים, רבנו ירוחם שם, לבוש שם.
ע פ"ח סוף ס"ה, וראה לקמן ס"ט, שלענין ניקור לא התירו להערים אלא כשנשחטה ביו"ט.
עא אף דלקמן סי' תקג ס"ב החמירו בהערמה.
עב רש"י י, ב ד"ה ואם, תוס' שם ד"ה ובלבד, רשב"א ח"א סי' תרפא, כ"י סי' תקג ד"ה כתב בעל העשור מ"ז סק"ב, ובדלעיל סי' תצח ס"ג (לענין שחט ביו"ט, במליחת העור, ועד"ז כאן כשהם מערב יו"ט, במליחת הבשר).
עג תוס' יא, ב ד"ה מערים בשם ה"ר שמואל, רבנו ירוחם שם בשם ה"ר שמואל מאוריא, הנהגת מ"ק סי' קנד (ע' קסה), ב"י ד"ה ורבנו ירוחם, רמ"א ס"ה.

הלכות יום טוב תק

אין בכך כלום כיון שהכל מין אחד אלא שהתורה אסרתו באבלה⁹⁹ ואין איסור בורר שיך אלא בבורר ומפריד שני מינים זה מזה¹⁰⁰ או פסולת מתוך האוכל¹⁰¹ שהן בעין שני מינים¹⁰² ומכל מקום לכתחלה טוב לשנות בניקור בהמה שנשחמה מערב יו"ט¹⁰³ והיה אפשר לנקרה קודם יו"ט¹⁰⁴ דהיינו שניקר בקרדום או בקופיץ¹⁰⁵ או שינוי אחר¹⁰⁶ אבל אם אי אפשר לו לשנות מותר לנקר כדרכו¹⁰⁷ אפילו חלק האחוריים שיש מורה רב בנקירתו כיון שהוא צורך אוכל נפש¹⁰⁸.

יט כמה דברים אמורים בבשר שרוצה לאכלו ביו"ט אבל בשר שאינו רוצה לאכלו ביו"ט אסור לנקרו ביו"ט¹⁰⁹ שהרי הוא מורה לצורך הולץ¹¹⁰ אלא אם כן (ב) חושש שלא יסריח הבשר¹¹¹ ורוצה למלחו¹¹² ביו"ט ע"י הערמה¹¹³ ועל דרך שנתבאר¹¹⁴ ואי אפשר למלוח קודם הניקור כמ"ש ביו"ד ס' ס"ה¹¹⁵ או מותר לנקרו¹¹⁶ ג"כ ע"י הערמה¹¹⁷ דהיינו לאחר שניקר חתיכה אחת לאכלה היום ואמר חברתה עריבה עלי יותר לאכלה היום וחודר ומנקרה ג"כ.

ולא התירו לו דבר זה אלא כשנשחמה ביו"ט כדי שלא ימנע מלשחמו אבל אם נשחמה מערב יו"ט והיה אפשר לנקרה קודם יו"ט אסור לנקר ביו"ט¹¹⁸ אלא הבשר שרוצה לאכול היום¹¹⁹ שהרי הניקור אינו מפני מעם הבשר כלל ואדרבה כשאינו מנוקר מסריח יותר במהרה¹²⁰ וא"כ היה לו לנקרה קודם יו"ט¹²¹.

ואפילו אם נשחמה ביו"ט אסור לנקר ע"י הערמה זו לאחר שכבר אכל סעודת שחרית מטעם שנתבאר למעלה¹²².

כ בשר מנוקר ששהה בלא מליחה שני ימים קודם יום טוב ויום השלישי חל להיות ביום טוב ואם לא ישרנו במים בו ביום יהא אסור לאכלו כי אם צלי כמ"ש ביו"ד סימן

קונטרס אחרון

(ב) חושש שלא יסריח כו'. נתבאר במ"ש לעיל באות א'¹²³:

<p>צט אור זרוע ח"ב ס' שלו (שלא יסריח). הגות אשרי פ"א ס' מו. מ"א שם (אם ישרה אור יו"ט יסריח). ונתבאר בק"א ס"ק א דהיינו אפילו בחושש, ולא היא שיסריח.</p> <p>ק ח"א שם (דהיינו באופן דלעיל ס"ו). קרוב ל"ב שעות (כו').</p> <p>קא רוקח ס' רצג. אור זרוע ותגות אשרי שם.</p> <p>קב סעוף יד.</p> <p>קג סימן זה בשע"ר לא הגיע לידנו, וראה שע"ש שם ס"א.</p> <p>קד הגהות אשרי שם בשם ריב"א. אחרונים.</p> <p>קה ט"ו סק"ד.</p> <p>קו מ"א שם. וראה ק"א סוף סק"א. דהיינו אפילו יסריח ודאי.</p> <p>קז כדלעיל ס"ח.</p> <p>קח תרומת הדשן שם.</p> <p>קט מ"א סק"ו. משא"כ במלחה דלעיל סוף ס"ה, התירו להערים אף כשהם מערב יו"ט.</p> <p>קי סעוף מו.</p>	<p>פז ח"א שם. וראה לעיל ס' שה סוף סב"ח (לענין מפק). ס' תצט ס"ט (שהולך אינו אוכל גמור).</p> <p>פח כדלעיל ס' שט ס"ה.</p> <p>פט כדלעיל שם ס"א.</p> <p>צ ראה לעיל שם ס"ה (שהבורר שני מינים הוא בבורר פסולת מתוך אוכל). המרת ישראל נגז, ג. הע"ב תשנח ע' 70. תשנ"ג ע' 40.</p> <p>צא הלכות ומנהגי מנה"ש ס' תרו"ם חסה. מנה"ל הל' יו"ט (ע' עקב). תרומת הדשן ס' פד. ח"א ס"ו. וכדלעיל ס' תגה ס"ה (בכל אוכל נפש שהיה אפשר לעשותו מערב יו"ט).</p> <p>צב ח"א סק"ג.</p> <p>צג מנה"ש ומנהגי מנה"ש ותרומת הדשן שם.</p> <p>צד רמ"א שם.</p> <p>צה מ"א שם.</p> <p>צו ט"ו סוף סק"ד.</p> <p>צז מ"ו סק"ד. מ"א סוף ס"ק יב.</p> <p>צח מ"ז שם.</p>
---	--

ציונים לקונטרס אחרון

יט דהיינו אפילו בחושש, ולא ודאי יסריח.

הלכות יום טוב תקתקא

נו

ס"ט ק"ט מותר לשרותו במים אף שכבר אכל סעודתו ואינו צריך כלל לבשר זה ביום טוב מכל מקום כיון שראוי לאכלו היום שהרי כבר נקרו מערב יו"ט מותר ג"כ לשרותו¹⁰¹ בדרך שמותר למלטלו מהמת שהוא ראוי לאכילה בו ביום¹⁰² ואע"פ שאסור לעשות שום מעשה לצורך חול אף שאין בו מלאכה כגון להדיח הכלים ולשפשפן כמ"ש בס"י תקנ"ג¹⁰³ ותקמ"ט¹⁰⁴ מכל מקום כיון שאינו מדיח הבשר בדיו רק ששורה אותו במים אינו דומה להרחת כלים שעושה מעשה בידים שמדיחין¹⁰⁵:

כא אע"פ שהבשר שרוצה לאכלו ביו"ט מותר למלחו אע"פ שהיה אפשר לו למלחו מערב יו"ט¹⁰⁶ מכל מקום דגים שקרעו אותם מערב יו"ט אסור למלחן ביו"ט שהדגים משביחין כששותין במלח וא"כ היה לו למלחן מערב יו"ט¹⁰⁷ ומכל מקום מותר לתת מלח לתוך המחבת שמכשלין אותם בה דאין איסור במליחה אלא משום גורת עיבור וזה אין שייך בתבשיל שנותן המלח לתוך המים¹⁰⁸:

כב כמה דברים אמורים במוני דגים שמשביחים במלחן אבל מיני דגים שבשרם קך ומתקלקלים כששותים במלח מותר למלחן ביו"ט אע"פ שהיה אפשר לו למלחן בערב יו"ט¹⁰⁹ ודינן במליחת בשר לכל דבר:

תקא עצים האסורים והמותרים ביום טוב וכו' י"ה סעיפים:

א אין מבקעין עצים מן הקורות¹¹⁰ העומדות לבנין¹¹¹ מפני שהן מוקצה¹¹² מחמת חסרון כו"ס שאדם מקפיד עליהן מלהסיקן ובין השמשות לא היה דעתו עליון להיסק (ענין ס"י ש"ח) סעיף כ"ה¹¹³ ולא מקורה שנשברה ביו"ט¹¹⁴ משום דאתמול לא היה יודע שתשבר ולא היה דעתו עליה להיסקי ואפילו להמתירין מוקצה ונולד ביו"ט¹¹⁵ מודים¹¹⁶ במוקצה גדול כזה דקורה בריאה וחוקה אינה עשויה כלל להשבר¹¹⁷.

אבל אם היתה רעועה מערב יו"ט וקרובה להשבר¹¹⁸ כיון שהיה יודע שתשבר ודעתו עליה¹¹⁹ להסקה לכן מותר לבקעות ממנה להמתירים נולד ביו"ט אבל להאסרים נולד

קיא סימן זה בשוע"ד לא הגיע לירדנו, וראה שו"ע שם ס"ב.
קיב ת"א סק"ג.
קיג כהלעיל ס"י שח סעיף סח.
קיד סעיף ג.
קטו סעיף סו.
קטז מ"א שם, ולענין שבת, ראה לעיל ס"י שם ס"ו.
קז כהלעיל ס"ג.
קיח תרומת הדשן ס"י פ. אחרונים, מ"ז סק"ג, מ"א סק"א.
קיט ט"ז שם.
קכ תרומת הדשן שם, מ"ז שם.

סימן תקא

א חשנה לא, סעי'א מור וש"ע ס"א.
ב ברייתא ונמרא לא, ב ורש"י ד"ה מואר. רש"י כ, ת"ב ד"ה דתן, מור וש"ע שם.
ג נמרא (ברייתא) לא, ב.
ד תוס' כ, ב ד"ה אין, כ"י ד"ה ומ"ש אפילו. לבוש ס"א, מ"א סק"א.

ה ולעיל שם סנ"ט (דמועיל כשחשב עליהם לשום תשמיש). וראה לעיל ס"י רנ"ב ק"א סוף סק"א (הנעם שמוחבה מועלת).
1 מנשה לא, מנ"א. מור וש"ע שם.
2 רש"י לא, ב ד"ה ולא.
ח כהלעיל ס"י תצה ס"ג.
ט תוס' שם, מור. ת"א סק"ב.
י ראה נמרא ל, ב (לענין מוכה שנפלה, כששאינת רעועה נמרה גם רבי שמעון שאמרו). לעיל ס"י שח סכ"ז (שמתוך שהוקצו מרעת האדם בבין השמשות כשהיה הכלי המוקצה שלם הוקצו לכל היום). ס"י תצה ס"ח (בבב"ר), ולקמן ס"י הקינ ס"ט (באפירח). העי"ב תתמד ע' 41.
יא נמרא ב, רע"ב, לפיכך הניח' שם ד"ה אין (שהיה תלוי במחלוקת רבי שמעון ורבי יהודה במוקצה ונולד). מור ומ"א שם.
יב ונמרא ל, ב ורש"י ד"ה במוכה (לענין מוכה רעועה שנפלה ביו"ט, דלקמן ס"י תקה ס"ב). כ"י ד"ה ומ"ש אבל.